

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU**

**o poselskim projekcie uchwały w 175 rocznicę
Wiosny Ludów na ziemiach polskich (druk
nr 3067)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierowała w dniu 7 marca 2023 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 9 marca 2023 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 9 marca 2023 r.

Sprawozdawca

(-) Sławomir Skwarek

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Babinetz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 2023 r.

w sprawie upamiętnienia 175. rocznicy Wiosny Ludów na ziemiach polskich

W 2023 roku przypada 175. rocznica Wiosny Ludów. Na jej fali wiosną 1848 roku o swoje prawa narodowe upomnieli się także Polacy z zaborów pruskiego i austriackiego.

Na terenie Wielkiego Księstwa Poznańskiego, na wieść o rewolcie w Berlinie, reprezentanci różnych środowisk politycznych, zarówno arystokracji, jak i demokracji, w dniu 20 marca 1848 roku w Poznaniu wspólnie powołali Komitet Narodowy, zaczęli także tworzyć lokalne komitety polskie. Domagano się szerokiej autonomii oraz rozpoczęto tworzenie polskich oddziałów wojskowych. Początkowo władze w Berlinie godziły się na to, jednak z czasem zaczęły coraz wyraźniej dążyć do stłumienia ruchu polskiego w Poznańskiem. Wbrew zawartym porozumieniom przystąpiono do rozbrajania polskich oddziałów. Wybuchło powstanie poznańskie 1848 roku. Doszło do walk. Pomimo odniesienia zwycięstw w starciach pod Miłosławiem, Sokołowem i Kcynią siły polskie zostały ostatecznie pokonane. Wielkopolska została objęta wojskowymi represjami.

Na terenie Galicji reprezentanci wszystkich stanów i środowisk politycznych wystąpili z postulatami polonizacji administracji lokalnej i szkolnictwa, zniesienia pańszczyzny, zagwarantowania równego prawa dla wszystkich oraz wolności słowa. We Lwowie i w Krakowie powstały lokalne komitety narodowe. Skierowano adres do cesarza austriackiego, w którym domagano się reform ustrojowych. Władze austriackie nie wyraziły na nie zgody, a nastroje zostały stłumione przez wojsko.

W Wielkopolsce niepowodzenia stały się jednak impulsem do szerzenia, zainicjowanej już wcześniej, idei pracy organicznej, która z czasem stała się tam dominującą formą polskiej aktywności łączącej społeczeństwo w solidarystycznej walce przeciw pruskiej władzy w sferze gospodarki, oświaty i kultury. Trwałą zdobyczą społeczeństwa zaboru austriackiego było ostateczne zniesienie pańszczyzny.

W 175. rocznicę Wiosny Ludów na ziemiach polskich Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla jej uczestników, którzy marzyli o Niepodległej, a nie mogąc jej wywalczyć, stworzyli zaczątek do konsolidacji narodowej i wspólnie dążyli do osiągnięcia tego celu w przyszłości.